

Besluit van de Vlaamse Regering tot de voorlopige vaststelling van een compensatieperceel als speciale beschermingszone en tot opname ervan in de speciale beschermingszone 'BE2200030 Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode'

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 36bis, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008.

Vormvereiste

De volgende vormvereist is vervuld:

- het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) heeft een voorstel met kenmerk INBO.A.4904 ingediend op 17 december 2024; (<https://doi.org/10.21436/inboa.116503709>).
- Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 12.06.2026.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Ter uitvoering van het projectbesluit NZL - Fase 1 van het complexe project 'Noord-Zuidverbinding Limburg' moet ter hoogte van de kruising van de Grote Baan met de Mangelbeekvallei 897 m² actueel prioritaire habitat mesotroof elzenbroekbos (91E0_vm) binnen de speciale beschermingszone 'BE2200030 Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode' wijken voor een ecopassage en een brugconstructie die daarvoor noodzakelijk is.
- Krachtens artikel 6, lid 4, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna moeten compenserende maatregelen worden genomen wanneer een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone niet kan worden voorkomen, om zo de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen. Die maatregelen worden genomen overeenkomstig artikel 26, tweede lid, samen gelezen met artikel 16 §1, tweede en derde lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, dat artikel 6, lid 4, van richtlijn 92/43/EEG heeft omgezet wat betreft complexe projecten.
- De Europese Commissie heeft op 15 mei 2025 een advies (C(2025) 2873 final) uitgebracht conform artikel 6, lid 4, tweede alinea, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, waarin wordt geoordeeld dat de nadelige effecten van

de Noord-Zuidverbinding Limburg op de integriteit van de speciale beschermingszone en het prioritaire habitatype 91E0* gerechtvaardigd zijn om dwingende redenen van groot openbaar belang.

- Het advies van de Europese Commissie stelt als voorwaarde dat, ter compensatie van het verlies van de oppervlakte van dat prioritaire habitatype, de speciale beschermingszone BE2200030 'Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode' moet worden uitgebreid met het perceel dat kadastraal bekend is als Houthalen-Helchteren, 1e afdeling, sectie D, nr. 954C. Daarvoor moet dat compensatieperceel volgens de procedure, vermeld in artikel 36bis van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, die ook van toepassing is op de herziening van aangewezen speciale beschermingszones, worden toegevoegd aan de speciale beschermingszone.

- Advies INBO.A.4904 van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek stelt vast dat de toevoeging van dat bosperceel aan de speciale beschermingszone een oppervlaktecompensatie vormt die ruimschoots groter is dan het geplande ruimtebeslag als gevolg van het complexe project Noord-Zuid-Limburg.

- Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek besluit in zijn advies dat die toevoeging de functionele connectiviteit, de kwantiteit, de kwaliteit en de adequate ruimtelijke spreiding van het habitatype afdoende waarborgt als compensatie. In het advies wordt geconcludeerd dat ontsnipperende maatregelen binnen het project Noord-Zuid-Limburg, zoals de aanleg van een ecovallei, bovendien een significant positief effect zullen hebben op de algehele samenhang binnen het Natura 2000-netwerk.

- De verdere situering en de wetenschappelijke omschrijving van dat gebied blijken uit het advies met kenmerk INBO.A.4904 dat gegeven is op 17 december 2024, dat als bijlage II bij dit besluit is gevoegd.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

Initiatiefnemers

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het op bijlage I van dit besluit aangegeven perceel, kadastraal gekend als Houthalen-Helchteren, 1e afdeling, sectie D, nr. 954C, dat grenst aan de zuidzijde van de huidige perimeter van de speciale beschermingszone BE2200030 'Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode', wordt

voorlopig vastgesteld als speciale beschermingszone en opgenomen in de speciale beschermingszone BE2200030 'Mangelbeek en heide- en vengebieden tussen Houthalen en Gruitrode' met toepassing van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Dit gebied komt in aanmerking als speciale beschermingszone voor het behoud en de compensatie van de habitats die in bijlage I, die gevoegd is bij het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu worden vermeld met de codes: 2310, 2330, 3130, 3160, 3260, 4010, 4030, 6230*, 6430, 7140, 7150, 9120, 9190 en 91E0*.

De verdere situering en de wetenschappelijke omschrijving van dit gebied zijn als bijlage II bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 3 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS